

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Høringsinstanser iht. liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/2098-1

11.5.2016

Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning - kortsiktige låneopptak - høring

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender med dette et forslag til endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning på alminnelig høring. Formålet med forslaget er å få tydeligere fram ansvaret som kommunene har for å vurdere risikoen knyttet til deres kortsiktige låneopptak og for at denne risikoen blir synliggjort for kommunestyret.

Høringsfristen er **1. september 2016**. Høringsuttalelser skal avgis digitalt på regjeringen.no (www.regjeringen.no/2500240).

Bakgrunn

De siste årene har det vært en sterk vekst i kommunenes og fylkeskommunenes (heretter bare kalt kommunene) gjeld, og veksten har vært særlig sterk i sertifikatlånene, dvs. lån med løpetid under ett år. Ettersom kommunene ved kortsiktig finansiering jevnlig må rullere lånene, kan kortsiktig finansiering innebære at kommunene påtar seg en ekstra refinansieringsrisiko som de ikke får ved lån med lang løpetid. Denne risikoen knytter seg til at kommunen ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering. Kommuner som må refinansiere større beløp og ikke har tilstrekkelig likviditet, vil være mer sårbare dersom refinansieringen må skje i et vanskelig marked.

Dagens regelverk

Kommuneloven, som sier at kommunene ikke kan påta seg vesentlig finansiell risiko, setter de overordnede rammene for hvordan kommunene skal forvalte egen gjeld og egen likviditet. Deretter skal kommunestyret etter finansforskriften og ut fra egen situasjon konkretisere hvor grensene skal gå gjennom fastsettelsen av kommunens finansreglement. Forskriften presiserer det ansvaret som lokalpolitikere og administrasjonen har i finansforvaltningen, og

ansvarsdelingen mellom dem. Det stilles krav til hvor ofte finansreglementet skal oppdateres (hver kommunestyreperiode) og hvor ofte administrasjonen skal rapportere tilbake til kommunestyret (min. tre ganger i året), samt hva rapporteringen som et minimum skal inneholde. Videre er det presisert at kommunenes finansforvaltning må samsvare med kommunens egen kunnskap på feltet. Forskriften stiller også krav til internkontroll gjennom at det skal etableres rutiner for risikovurderinger og risikohåndtering.

Om høringsutkastet

Bestemmelsene i gjeldende regelverk innebærer at kommunestyret også skal ta stilling til risikoen som følger med kortsiktig finansiering og sette rammene for kommunens bruk av denne type finansiering. Departementet mener det likevel kan være behov for å få dette enda tydeligere fram, gjennom å stille klarere krav til hva kommunestyret skal ta stilling til og hva rapporteringen til kommunestyret skal inneholde. På bakgrunn av dette foreslår departementet følgende endringer i forskriften, med ikrafttredelse fra 1. januar 2017:

- § 3 angir at finansreglementet skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko i sin finansforvaltning, og § 8 angir bl.a. at det stilles krav til rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko. Det spesifiseres at disse bestemmelsene omfatter kommunens refinansieringsrisiko ved opptak av lån.
- § 7 angir kravene til hva rapportene fra administrasjonen til kommunestyret skal inneholde. Rapporteringskravene foreslås utvidet med at det også spesifikt skal opplyses om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder. En eventuell refinansieringsrisiko synliggjøres med dette for kommunestyret i rapporteringen fra administrasjonen. Paragrafen er foreslått omskrevet en god del, men de øvrige endringene er av ren lovteknisk art.
- I tillegg foreslås det gjennomgående å benytte begrepet finans- og gjeldsforvaltning snarere enn bare finansforvaltning.

Departementets forslag innebærer at det ikke gjøres noe med de grunnleggende prinsippene i dagens regelverk. Kommunene skal fremdeles ha adgang til å ta opp sertifikatlån. I likhet med hva som gjelder for plasseringer av kommunens likviditet og kommunens gjeldsportefølje for øvrig, fastsettes det ikke eksplisitte grenser for omfanget av sertifikatlån eller til forfallsprofilen på kommunens gjeld. Ansvaret for dette skal fremdeles ligge i kommunene.

Vedlagt ligger forskriften slik den vil se ut med de foreslåtte endringene (markert). Også merknadene til forskriften er lagt ved (endringene er markert).

Med hilsen

Thor Bernstrøm (e.f.)
avdelingsdirektør

Even Vaboen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.